

בתי המשפט

פ 001502/01		בית משפט השלום תל אביב-יפו	
19/09/2002		כבוד השופטת אמסטרדם יהודית	בפני:
תאריך:			

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נ ג ד

1. הילי השקעות בע"מ

2. מעייני רפאל

הנאשמים

גזר דין

בתקופה הרלבנטית לכתב האישום: שנות המס 98-1994 עסקה נאשמת 1 (להלן: "הנאשמת") ביצור ושיווק מוצרי ברזנט, ונאשם 2 (להלן: "הנאשם") היה בעל מניות בה, ומנהלה הפעיל.

הנאשמים הורשעו עפ"י הודאתם בכך שלא הגישו לפקיד השומה דו"חות שנתיים של הנאשמת לשנות המס 96-1994 בצירוף מאזנים ודו"חות רווח והפסד מאושרים ע"י רואה חשבון, ופעלו כאמור לעיל תוך שימוש במירמה, עורמה ותחבולה, ובכוונה להתחמק מתשלום מס.

בתקופה הנ"ל הסתכמו הכנסותיה של הנאשמת בסכום כולל של 692,939 ₪.

הנאשם אף הורשע בכך שלא הגיש דוחותיו האישיים במועד לשנות המס 98-1996, ובאותה תקופה הסתכמו הכנסותיו בסכום כולל של 1,607,265 ₪. עובר למתן גזר הדין הגישו הנאשמים דו"חות בלתי מבוקרים באמצעות יועץ מס.

במסגרת הראיות לעונש מטעם ההגנה, העיד יועץ המס מר מנחם קירשבלום אשר הכין עבור הנאשמים הדו"חות הבלתי מבוקרים שאוזכרו לעיל.

מעדותו של יועץ המס בביהמ"ש עלה כי הנאשם טען בפניו שספרי הנהלת החשבונות של הנאשמת נגנבו במעשה פריצה, וחלקם אבד בשריפה.
במכתבו למע"מ נ/3 לא הזכיר מר קירשבלום את מעשה הפריצה.
עוד לטענתו, הוא פעל לשיחזור נתונים מדיווחיו של הנאשם למע"מ, וממסמכים ונתונים שהוצגו לו ע"י הנאשם, וכן התבסס על האמור בכתב האישום בתיק דנן.

העד קירשבלום אישר כי פקיד השומה מפקח מיכאלי ציין באוזניו כי הדו"חות שהגיש עבור הנאשמים הינם דו"חות סתמיים, אך הוא חזר וטען כי הגיש הדו"חות נשוא כתב האישום בהתבסס על סעיף 131(ב)(3) לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש) תשכ"א 1961. (להלן: "פקודת מס הכנסה") הקובעת בזו הלשון:

131 (ב) –

"הדו"ח יפרט את ההכנסה שהיתה למוסרו בשנת המס שאליה מתייחס הדו"ח, וכן כל הפרטים הדרושים לענין פקודה זו לגבי אותה הכנסה ויצורפו אליו –

(1)

(2)

(3) פירוט אומדן המחזור, ההוצאות או אחוז הרווח או מסמכים או נתונים אחרים שעליהם בוססה ההכנסה המוצהרת – אם הדו"ח איננו מבוסס על פנקסי חשבונות".

וכן נקבע: בסעיף 131(ו) לפקודת מס הכנסה:

"אדם שלא צירף לדו"ח את המסמכים כמפורט בסעיף קטן (ב) או שהדו"ח שהגיש לא היה מאושר ומתואם כאמור בסעיף קטן (ג) יראוהו לענין סעיפים 145(ב) ו- 158א'(ג) כאילו לא הוגש דו"ח, זולת אם הגיש מסמכים כאמור במועד אחר שהתיר לו פקיד השומה".

מחקירתו הנגדית של העד קירשבלום התברר כי הנ"ל לא היה מודע כלל שחלק מהנהלת החשבונות של הנאשמת מצוי בידי הפרקליטות, (עמ' 18 שורה 20), והוא אף לא ידע כי הנאשם הועמד לדין בת.פ. 6959/98, שבמהלכו הוגש חלק מהנהח"ש של הנאשמת (עמ' 18 שורה 21), ומאחר ולא ידע האמור לעיל, לא פנה לעיין בחומר זה.

העד כאמור, לא ידע כי ביהמ"ש הרשיע בת.פ. 6569/98 הנאשם בניכוי תשומות שלא כדין, משמע, דיווחיו של הנאשם לרשויות מע"מ היו בלתי נכונים, וניכוי התשומות בוצע ללא חשבוניות מס כנדרש עפ"י סעיף 38 לחוק מע"מ תשל"ו - 1975.

להזכירנו, שהעד קירשבלום ביסס הדוחות שהגיש על שיחזור נתונים מדו"חות המע"מ, וכשהתבססות היא על נתונים שגויים - לא ניתן להגיע לתוצאה אמיתית.

עוד יודגש, כי העד לא ראה את חשבוניות המס עצמן, למעט חשבונית אחת או שתיים שעניינן ביטול עסקאות בסכום של 240,000 ₪ בשנת 1996, שהוחזקו לטענת הנאשם בנפרד מהנהח"ש שהתכלתה באש, כך לטענת העד.

על אף כל המשתמע מהאמור לעיל מדרך הפקת שיחזור הנתונים, גרס העד קירשבלום כי המחדלים הוסרו, בצינו, כי כאשר דו"ח אינו מבוסס על ספרי הנהח"ש, והוא מוגש עפ"י סעיף 131(ב)(3) לפקודת מס הכנסה, די אם יתבסס על נתונים מפורטים כפי שציין במכתבו לפקיד השומה נ/3 ולפיו "פרטי הדוחות שוחזרו מנתונים שדווחו למע"מ, הצהרות מנהלים, ואלו שברשות הפרקליטות".

מפקח מיכאלי שזומן כעד הזמה מטעם התביעה ציין כי הנאשמים לא ניהלו ספרים כחוק, והוא לא אישר הדוחות מאחר ואלו היו בלתי מבוססים. העד ציין כי ביקש לדעת עפ"י איזה בסיס דיווח הנאשם על המחזור, וכן ביקש לראות מסמכים המבססים ההוצאות הנטענות (עמ' 21 שורות 13-14) עוד לדבריו הנאשם לא הגיש דו"ח על הכנסותיו לשנת המס 1993, ואף לא הצהרת הון לשנת המס 1995.

מפקח מיכאלי הסביר כי היה על יועץ המס קירשבלום להגיש את כל המסמכים עליהם ביסס את הדו"ח, ביחד עם הדו"ח, והוא לא עשה כן. (עמ' 21 שורות 2-3). מאחר ולא צורפו מסמכים, בקש העד מיכאלי לראות את הדו"ח כאילו לא הוגש עפ"י סעיף 131(ו) לפקודת מס הכנסה. העד אף הוסיף כי עקב המירווח הקצר בין השיחה עם העד קירשבלום והפגישה אותה קבעו ביניהם, טרם היה סיפק בידו להודיע לאחרון אילו מסמכים עליו לצרף.

העד מכאלי הודה כי שגה כאשר אישר הדוחות הבלתי מבוקרים בתאריך 26.8.02, ולא שם לב להסבריו של יועץ המס בתחתית דו"ח רווח והפסד "פרטי הדוח שוחזרו מנתונים שהתקבלו מהפרקליטות, מע"מ והצהרת המנהלים", וב- 29.8.02 בעקבות שיחת טלפון עם מר קירשבלום, הוא גילה הערות יועץ המס, וביטל השומה שהוצאה.

מעדותו של הנאשם במסגרת ראיות ההגנה לעונש, עלה כי רו"ח יניב חנן שימש רואה חשבון של הנאשמת במשך כ- 10 שנים, ולפני כ- 3-4 שנים, והנאשם פנה אליו לקבל מסמכים הקשורים להנהלת החשבונות של הנאשמת. אזי התברר לו כי הלה החזיק במחסנו תיקים ומסמכים בתפוזרת, מסמכים שלו ושל לקוחות אחרים, והוא הצליח לאתר כ- 30 מסמכים בלבד הנוגעים לעניינו.

בתחילת חקירתו גרס העד כי אינו זוכר את התאריך בו סיים רו"ח יניב ליצגו (עמ' 24 שורות 16-17).

בהמשך חקירתו הנגדית טען הנאשם כי רו"ח יניב ייצג אותו עד שנת 1994, כפיצוי עבור גניבת שיקים שגנב ממנו (סוף עמ' 24), ובחקירתו במשרדי פקיד שומה וחקירות ת"א טען הנאשם כי רו"ח יניב טיפל בנושא הנהלת החשבונות שלו ושל הנאשמת עד שנת 93 או 94' ראה ת/3 א' עמ' 1 ש' 21-22).

הנאשם אישר בעדותו כי רו"ח יניב לא טיפל בהגשת הדו"ח האישי שלו בשנת 1996 (עמ' 25 שורה 16).

ב"כ המאשימה עתרה לביהמ"ש להטיל על הנאשם עונש מאסר בפועל ממשי ומרתיע וכן להטיל עליו תשלום סכום קנס גבוה, וזאת נוכח הימנעותו השיטתית מלהגיש דוחות על הכנסותיו והכנסות החברה – הנאשמת שהסתכמו בין השנים 1994-98 בסכום כולל של כ- 2.3 מליון ₪.

ב"כ המאשימה הדגישה כי לנאשם עבר פלילי הכולל עבירות של אי הגשת דוחות לשנות המס 93-95', אלא שאז ראו רשויות המס בביצוע העבירות הנ"ל – עבירות טכניות, והנאשם נדון למאסר ע"ת וקנס.

עוד לדברי התובעת, הנאשם נאמן לדרכו מזה שנים, לא התכוון לשלם ולו שקל אחד לקופת המדינה, ועל כן דאג להכנת דוחות סתמיים עפ"י הצהרותיו, כלל הוצאות גבוהות כביכול, וזאת על מנת שיוכל לטעון כי אין לנאשמת כל חבות במס, ויוכל להתחמק מתשלומי מס.

ב"כ הנאשמים עתר לביהמ"ש להטיל על מרשו עונש מאסר שיחפוץ העונש אותו הוא מרצה כיום. לטענתו, הנאשם הינו אזרח נורמטיבי שהסתבך עם רשויות המס בשל רשלנותו של רואה החשבון שייצג אותו בעבר, ומכיוון שהדוחות לא הוגשו במועד, הנאשם "נכנס לסיחרור".

עוד לדבריו, חלק מהעבירות בהן הורשע ע"י מותב אחר (כב' השופטת לידסקי – ת.פ. 6959/98), ובגינן נדון למאסר, מתייחס לתקופה נשוא כתב האישום בתיק דנן. כמו כן בעניינו, הנאשם הודה וחסך מזמנו של ביהמ"ש.

זאת ועוד, אליבא דב"כ הנאשם, מרשו הסיר מחדליו מבחינת הפן הפלילי, שכן הגיש דוחות שנערכו ע"י יועץ מס, והא ראייה שמפקח מיכאלי אף בדק את הדוחות ואישרם, וזאת לפני שחזר בו וביטל אישור הדוחות.

בע.פ. (ת"א) 37/98 נתן חויניצקי נ' מ.י. (לא פורסם) דן ביהמ"ש המחוזי במחלוקת שבין המאשימה לנאשם בשאלת הסרת מחדלים כאשר נאשם הגיש דוחות מבלי לצרף הנספחים, ופקיד השומה הגדיר את הדוחות כ"דוחות סתמיים".

מותב זה הגיע למסקנה בתיק הנ"ל שהיה בפניו, שדוחות שהוגשו ללא מאזן רווח והפסד וללא דוחות תיאומים אינפלציוניים הם דוחות סתמיים, ויש לראותם כאילו הוגשו לפי סעיף 131(ו) לפקודת מס הכנסה, ועל כן אין לראות בהגשתם הסרת מחדלים.

ב"כ הנאשם שם גרס כי סעיף 131(ו) לפקודת מס הכנסה מתייחס רק לפן האזרחי של גביית מס הכנסה, וכמו-כן טען כי גם ללא צירוף המסמכים שהוזכרו לעיל, יש לראות בנאשם כמי שהסיר מחדליו.

ביהמ"ש המחוזי אישר קביעת מותב זה, בציינו: "לטעמנו אין בכלל רלוונטיות למשמעותו של סעיף 131(ו) הנזכר. משקבע המחוקק בסעיף 131(ב) לפקודה, קביעה מנדטורית, מה הם המסמכים והפרטים שיש לצרף לדו"ח, הרי שהגשתם של דוחות ללא אותם פרטים ומסמכים, איננה מהווה מילוי של דרישת החוק. ההנחה היא כי הפרטים והמסמכים הנדרשים בפקודה, אינם בבחינת פרטים ומסמכים שוליים וטפלים, אלא, מהותיים לאפשרות הבדיקה והביקורת של הדוחות ולקביעת השומה".

הנאשם הורשע בת.פ. 6959/98 של בימ"ש השלום ת"א, במסירת 5 ידיעות בלתי נכונות בכוונה להתחמק מתשלום מס, ניכוי מס תשומות שלא כדין, ואי הגשת דוחות תקופתיים למע"מ לחודשים אפריל 97 ועד פברואר 98, ונגזר עליו עונש מאסר בן 8 חודשים, 6 חודשי מאסר על תנאי, וקנס בסך 7,500 ₪.

פסק-דינו של בימ"ש השלום אושר בע.פ. 70470/01 של ביהמ"ש המחוזי ת"א, ובקשת רע.פ. 2226/02 מטעם הנאשם נדחתה על ידי ביהמ"ש העליון.

הגשת הדוחות ע"י היועץ קירשבלום בהסתמך על הצהרות הנאשם ודיווחיו הכוזבים למע"מ (כפי שנקבע על ידי ביהמ"ש בת.פ. 6569/98 ואושר בערכאות השונות בביהמ"ש המחוזי והעליון), אין בו כדי להוות הסרת מחדלים.

עוד יוער, כי מחקירת הנאשם במשרדי פקיד השומה (ת/א3), עולה כי לטענת הנאשם, הוא אינו מתמצא בהוראות ניהול ספרים. לדבריו, הוא ניהל את ספרי חשבוניותיו על פי עצת חברים מזדמנים, אין לו חשבונות בנק כ- 4-5 שנים, ושיקים שהוא קיבל הועברו לספקים ובעלי חוב, והוא שילם במזומן לספקיו.

כמו כן הנאשם לא ניהל ספר תקבולים ותשלומים, ולטענתו, עשה כן מחמת חוסר ידע מקצועי. עוד טען כי אין לו לקוחות קבועים, אלא מזדמנים, כך שלא ניתן לוודא אמיתות טענותיו בבדיקת צד ג'.

מהמקובץ לעיל עולה כי הנאשם הודה שהנהלת החשבוניות של הנאשמת לא התנהלה כחוק.

לחומרת העבירות בתיק דנן יש לציין את היקף ההכנסות הבלתי מדווחות ומשך ביצוע העבירות. לקולת העונש יש לציין, כי הנאשם הודה בביצוע העבירות נשוא כתב-האישום, וחסך מזמנו של ביהמ"ש, ומצבו הכלכלי של הנאשם – קשה ביותר.

לאחר ששקלתי טיעוני ב"כ הצדדים, אני מטילה על הנאשמים כדלקמן:

א. על הנאשמת –

קנס בסך 30,000 ₪ שישולם ב- 3 תשלומים חודשיים שווים החל מתאריך 1.4.03.

ב. על הנאשם -

(1) 20 חודשי מאסר –

6 חודשים מתקופת המאסר שהוטלה בתיק דנן תרוצה בחופף לעונש המאסר אותו מרצה הנאשם בת.פ. 6959/98 של בימ"ש השלום ת"א.

יתרת תקופת המאסר תצטבר לעונש המאסר אותה הוא מרצה כיום.

(2) 12 חודשי מאסר ע"ת, והתנאי הוא שלא יעבור העבירה בה הורשע תוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר.

(3) קנס בסך 25,000 ₪ או 5 חודשי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב- 10 תשלומים חודשיים שווים החל מתאריך 1.12.02.

הודע לנאשמים על זכותם לערער תוך 45 ימים.

ניתן היום י"ג בתשרי, תשס"ג (19 בספטמבר 2002) בנוכחות ב"כ המאשימה עו"ד נאמן, הנאשם ובא כוחו עו"ד טננבלט.

י. אמסטרדם, שופטת